

øvrighedens Tilladelse. Man kunde gjerne ved Loven give Tilladelse dertil og til de Dvelfer, der foretages rundt omkring i Landet ogsaa af Skytteforeninger i Dvelfeshuse, ikke just til Skydning, men andre Dvelfer som høre med til disse Foreningers Diemed og Formaal, og saaledes kunde der vel nok gives Paragrafen Udvidelse i flere Retninger. — Der er et ganske enkelt Punkt i § 9, som jeg ikke kan lade være at omtale, da jeg har faaet Ordet. Jeg skal ikke tale videre om de Bestemmelser, som angaa Afholdelse af Forlystelser enten selve Søndagen eller Aftenen før Helligdagene, uden for saa vidt det i Slutningen af andet Stykke siges, at Aftenen før de i § 8 nævnte store Helligdage tillades ingen offentlige Forlystelser, ei heller Maskerade og Dands i private Huse. Jeg er bange for, at det er en temmelig stor Udvidelse af Politimyndigheden. Det staar for mig, som om ethvert Privathus derved i en vis Tid er sat under Politiets særlige Opsyn. Jeg kan heller ikke se rettere end, at det er en Udvidelse af de nuværende Forhold: thi der staar i den gamle Helligdagsanordning, at der blandt Andet ikke maa holdes Baller eller Legestue, men det er ogsaa noget Andet; i alt Fald kunne de nævnte Ord forstaaes i en ganske anden og videre Betydning end Baller og Legestue; Legestuer paa Landet have jo for Exempel en vis Offentlighed, selv om de afholdes i private Huse. Da det imidlertid vist ikke har været Ministerens Mening at give Politiet en saadan Raadighed til at blande sig i, hvad der kan foregaa i private Huse, Familierekreber og snevrere Vennekreber, har jeg kun paaapeget dette, for at det kan finde sin Rettelser i noget tidligere Udtryk ved Sagens senere Behandling. Saa er der endnu en eneste lille Bemærkning, som jeg ikke kan holde tilbage, og det er, at man mellem de kirkelige, høie Helligdage, som ansføres ved Navn, har sat Store-Bebedag, uagtet man selv i Motiverne siger, at den ikke har nogen kirkehistorisk Betydning. Det staar i Motiverne, at den i den almindelige Forestilling vistnok betragtes som en særegen, høi Helligdag; men det forekommer mig, at det kan man lade den almindelige Forestilling om, man skal kun ikke ved Loven blive ved at styrke denne Forestilling og give denne Dag en saadan særegen Helligdagsglands, hvortil den ikke har den mindste kirkelige Ret. Det er kun disse saa Bemærkninger, jeg havde at anføre.

Octavius Hansen: Der siges i Motiverne til det foreliggende Lovforslag, at man ved det har villet gennemføre eller fastholde det samme Princip, som allerede ligger til Grund for Forordningen af 1845, saaledes, at Opgaven paa dette Omraade, som der staar, navnlig „kun kan være at hindre, at der foretages Noget, som kan forstyrre Andre i Helligdagenes rette Anvendelse.“ Jeg tror nu, at der overhovedet ved en Sag som denne ikke let kan være Tale om at opstille visse

Principer og at gennemføre dem konsekvent, og naar man vil undersøge, hvorvidt det foreliggende Lovforslag har gennemført det Princip, som i Motiverne siges at ligge til Grund derfor, vil man vistnok ogsaa finde, at det kun har gjort det i meget ringe Grad. Man vil finde, at Lovforslaget paa den ene Side ikke gaar nær saa vidt, som i alt Fald en vis Forstaaelse af dette Princip vilde medføre, og paa den anden Side vil man, hvis man forstaaer Principet noget anderledes, finde, at det ikke gaar vidt nok. Leger man nemlig strengt, hvad der kan siges at forhindre, „at der foretages Noget, som kan forstyrre Andre i Helligdagenes rette Anvendelse“, maa man komme til at opstille den Sætning, at enhver Sysel eller ethvert Foretagende, som ved den Forargelse, det vækker hos Folk, der sætte stor Pris paa, at Søndagen blev helligholdt, afholde disse fra at komme i den Stemning, hvori de ønskede at være om Søndagen, skulde være forbudt. Der gives jo Lande, hvor, om ikke den positive Lovgivning, saa dog Sædvane og den almindelige Netsbevidsthed medføre, at mange Sysler, som vi her i Landet ligesom i andre kontinentale Lande anse for fuldstændig tilfældige og lovlige om Helligdagene, og som her ikke i mindste Maade vække Forargelse — jeg sigter her til England og navnlig til Skotland — i høi Grad vilde vække Forargelse, og som hos mange Medborgere paa Grund af denne Forargelse netop vilde udelukke den Stemning, som burde herste om Søndagen. Jeg tror imidlertid, at vi, naar der er Tale om Gjennemførelsen af det nævnte Princip, helt kunne se bort fra, hvorvidt saadanne Sysler skulde forhindres, som kunde vække Forargelse hos de særligt Kirkeligindede, de Fromme, de Bigotte, eller hvad man nu vil kalde dem; men selv om man tager Principet temmelig lax, og ikke vil give det den strenge Fortolkning, vil man paa den anden Side finde, at der i Lovforslaget, som det er forelagt, forbydes Ting, der ikke komme ind under dette Princip, fordi de i Virkeligheden ikke kunne siges at hindre Andre i Helligdagenes rette Anvendelse. Det kan nemlig ikke være Meningen, at ethvert Foretagende, som vilde forhindre de Personer, der ere bestæftede dermed, — og det gjælder navnlig Lyendeklassen — fra at anvende Helligdagene paa rette Maade, skulde være forbudt. Det vilde føre til, som allerede den ærede sidste Læser gjorde opmærksom paa, at man maatte fremkomme med Forbud inod at anvende Lyendet til Arbejde om Søndagen i alt Fald paa den Tid af Dagen, som skulde være viet til religiøse Betragtninger og Gudstjeneste; men saavidt kan man paa ingen Maade gaa. Jeg kan heller ikke se rettere, end at det ikke er i Overensstemmelse med det Princip, der udtales i Motiverne, naar f. Ex. Butiks salg fra aaben Bod er forbudt; thi Butikshandel er ikke af den Bestaaenhed, at det forhindrer Andre, som ikke ere